

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Константин Рамшев, д.м.

Началник Катедра по кардиология и Интензивна терапия

Началник клиника по Кардиология ВМА-София

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „професор” по научна специалност кардиология (03.01.47) в сектор „Кардиология“ на катедра „Кардиология, пулмология и ендокринология“, Втора кардиологична клиника на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – ЕАД, Плевен (обявен от Медицински Университет – Плевен, в ДВ бр. 85 / 06.11.2012).

Кандидат: доц. д-р Мария Любомирова Цекова, д.м.н.

Биографични данни, касаещи кариерното развитие на кандидатката

Доц. д-р Мария Цекова е родена на 20. 07.1953 г. град Плевен. През 1977 год. завършва медицина във ВМИ-София. Доц. Цекова защитава успешно дисертационен труд и през 2004 година придобива научно образователната степен “Доктор” по специалност (03.01.47) кардиология и през 2005 г. спечелва конкурс за Доцент по кардиология към МУ-Плевен, Факултет „Медицина“. През 2012 год. доц. Цекова успешно защитава втора дисертация и придобива научна степен „Доктор на медицинските науки“.

През 1978 г. започва работа като ординатор в Интензивно кардиологично отделение Първостепенна окръжна болница – Плевен. От 1979 г., след конкурс, е асистент в Кардиологична клиника - Интензивно кардиологично отделение, ВМИ-Плевен, а от 1986 г. - главен асистент в Кардиологична клиника ИКО, ВМИ-Плевен. От 2002 г. е Началник на ИКО МБАЛ - Плевен / ВМИ- Плевен/. От 2005 г. - Началник

Клиника по интензивна кардиология, УМБАЛ „д-р Георги Странски” – ЕАД, Плевен (от 2011 г. Втора Клиника по кардиология)

Доц. Цекова има две признати специалности - *Вътрешни болести* /придобита 1982г./ и *Кардиоревматология* /придобита 1986/ и следдипломни квалификации . - специализация в Мичигански университет - САЩ по проблеми на спешната кардиология и съвременно сърдечно подпомагане на живота (1993 год.); специализация по кардиология и епидемиология – Залцбург, Австрия (1994 год.); специализация в Кардиологична клиника на Медицински Университет, Виена – Австрия по клинична и интервенционална кардиология (1999 год.).

Оценка на научно-изследователската дейност

Научно-изследователската дейност и научна активност на доц. Цекова е представена в общо **138** научни труда, обзори, монографии, съобщения и доклади, изнесени на национални и международни форуми, от които 118 публикации в български и чуждестранен медицински печат, публикации в престижни научни чуждестранни медицински списания, като: Lancet, Circulation, New England Journal of Medicine и др. Общ IF=466,207 /ПРИЛОЖЕНА СПРАВКА ОТ МЕДИЦИНСКА БИБЛИОТЕКА МУ-ПЛЕВЕН/. **Първи автор на 35 публикации, самостоятелен автор на 7, втори автор в 25, трети автор – 27 и в колектив на 51. От всички публикации 3 са под печат.**

Публикации свързани с двете дисертации – **28**, от тях 2 в чуждестранния печат и 26 в български източници, /14- пълен текст, резюмета – 11, обзори 4/; **първи автор на 8, самостоятелен автор – 2.**

Публикации, несвързани с двете дисертации **104**. В чуждестранния печат 32 публикации, от които в пълен текст са отпечатани 22 и 6 са резюмета в чуждестранни списания и сборници и участие в авторския колектив на 2 монографии.

В български източници **56**, от които в български списания - 40 и 10 в сборници в пълен текст, 3 монографии, от които 2 – самостоятелни. Участие в авторски колектив на учебници - 2, на книги – 1. **Първи автор на 15 публикации.** Публикации на резюмета от международни конгреси в непълен текст – 16, **първи автор – 4.** Резюмета от научни прояви в България, публикувани в непълен размер в списания и сборници –

17, **първи автор на 7** от тях. Научни обзори – 5, от които **самостоятелен автор на 3, първи автор на 1** от тях.

През 2003 г. - защитен дисертационен труд на тема–“Клинични и прогностични аспекти при остър миокарден инфаркт без Q-зъбец” - /Сравнително проспективно проучване при остър миокарден инфаркт без Q и с Q-зъбец /с научен ръководител проф.д-р Мл. Григоров, д.м.н./ През 2012 е защитен втори дисертационен труд на тема „Прогностична стойност на биохимични маркери на възпалителната, фибринолитичната активност и кардиомиоцитната некроза при остър коронарен синдром без ST сегмент елевация”

Участие в авторски колектив на **4 монографии, два учебника и две медицински книги**. Автор на две монографии: “Остър миокарден инфаркт без Q-зъбец – клинично-прогностична оценка” – 2004 г.и „ Ритъмни и проводни нарушения” – 2011 год..

Положителни цитирания: общо 2697, от тях :12 в БЪЛГАРСКИ ИЗТОЧНИЦИ И 2685 в ЧУЖДЕСТРАННИ ИЗТОЧНИЦИ /ПРИЛОЖИНИ СПРАВКИ ОТ ЦМБ- СОФИЯ И МЕДИЦИНСКА БИБЛИОТЕКА – МУ-ПЛЕВЕН/.

Активно участие в **научно-изследователски проекти (общо 7)**, като водещ изследовател на 5 и като ръководител на докторант в 2 проекта у нас, с национален и международен характер (финансирани от МУ), от които 6 са завършени и 1 е в процес на реализация. Участие в интернационални рандомизирани клинични проучвания от 1995 год. **Главен изследовател на 25 клинични интернационални рандомизирани проучвания.**

Член на Дружеството на българските кардиолози, на Лига по артериална хипертония и на Европейското кардиологично дружество. Член на редакционната колегия на списание Българска кардиология. Рецензирани статии за български медицински списания – 8, рецензирани книги -1 /Кардиомиопатии, 2012, под редакцията на Н.Гочева и Б. Георгиев/

Приносите от публикациите в научни списания са в следните основни направления:

ОСТЪР КОРОНАРЕН СИНДРОМ. Голяма част от научните публикации са свързани с острия коронарен синдром: остър миокарден инфаркт без и с Q-зъбец, както и с ОКС без ST-сегмент елевация. - **ОБЩО – 59.**

*ЗНАЧИТЕЛНА ЧАСТ СА ПОСВЕТЕНИ НА: РИСКОВИТЕ ФАКТОРИ ЗА ОКС, ЕКГ ХАРАКТЕРИСТИКАТА, ЕТИОПАТЕГЕНЕЗАТА, ПОВЕДЕНИЕТО ПРИ БОЛНИТЕ С НЕСТАБИЛНА СТЕНОКАРДИЯ, С БЛИЗКАТА И ДАЛЕЧНА ПРОГНОЗА НА ОКС И МИОКАРДНИЯ ИНФАРКТ. (I.1, I.2, I.3, I.4, I.5, I.6, I.7, I.9, I.10, I.12, I.14, I.17, I.18, II.19, I.23, I.27, I.28, I.29, I.30, II.34, II.67, II.68, II.78, II.86, II.96,, II.113, II.116, III.123, III.129, III.132) – **ОБЩО 30.***

*ЧАСТ ОТ ПУБЛИКАЦИИТЕ СА СВЪРЗАНИ И С ПОЛИКАРДИОГРАФСКИ ЗАПИС И АНАЛИЗ НА СЪРДЕЧНИЯ ЦИКЪЛ при болни с ОМИ, с приложение на мепинг в острата фаза на ОМИ (II.59, II.88, II.89, III.126); като **публикациите за поликардиографски запис са с определен принос в кардиологичната практика. - **ОБЩО 4,*****

- *ОЦЕНКА ЕФЕКТА И УСЛОЖНЕНИЯТА НА ФИБРИНОЛИТИЧНАТА ТЕРАПИЯ ПРИ БОЛНИТЕ С ОМИ С ЕЛЕВАЦИЯ НА ST-СЕГМЕНТА, ПРЕЖИВЯЕМОСТТА И ПРОГНОЗАТА ПРИ БОЛНИТЕ С И БЕЗ ПРОВЕДЕНА ФИБРИНОЛИТИЧНА ТЕРАПИЯ. (I.13, I.25, II.63, II.72, II.74, II.75, II.104, II.111, II.112, II.24, II.25, II.35, III.137) – **ОБЩО 13.***

- *ПУБЛИКАЦИИ СВЪРЗАНИ С АНТИФОСФОЛИПИДНИЯ СИНДРОМ, С ГЕНЕТИЧНИЯ НУКЛЕОТИДЕН ПОЛИМОРФИЗЪМ НА CYP2C8, CYP2J2 И G50-T ПРИ БОЛНИ С МИОКАРДЕН ИНФАРКТ, част от които са изнесени на международни форуми: ARTERY-2012, Vienna, 2012 и 2 публикации в списание Artery Research, Dec., 2012.(I.15, I.20, I.21, II.32, II.33, II.81, II.93, II.114, II.115, III.135) – **ОБЩО-10.***

- **МЕТАБОЛИТЕН СИНДРОМ.** ЧАСТ ОТ ПУБЛИКАЦИИТЕ РАЗГЛЕЖДАТ ЧЕСТОТАТА НА МЕТАБОЛИТНИЯ СИНДРОМ В БЪЛГАРИЯ, КАКТО И МЕТАБОЛИТНИЯ СИНДРОМ КАТО РИСКОВ ФАКТОР ЗА ИБС, АНАЛИЗИРАТ СЕ РАЗЛИЧНИ АСПЕКТИ НА ЛИПИДНАТА ОБМЯНА И ДРУГИ НЕДОСТАТЪЧНО ИЗСЛЕДВАНИ ПАРАМЕТРИ КАТО СЪОТНОШЕНИЕТО АРОВ/АРОА1, НВА1С И ДР. (I.16, I.26, II.82, II.83, II.92, II.94, II.106, II.107, II.110, II.118, II.119, III.135) – **ОБЩО-12.**

- **РИТЪМНИ И ПРОВОДНИ НАРУШЕНИЯ.** Проучени са нелинейни методи за

анализ сложността на сърдечния ритъм, ДББ и прогнозата при болни с ОМИ, както, и вариабилност на сърдечния ритъм при болни с новооткрит захарен диабет – тип 2,

разгледани са съвременни теоретични постановки в електрофизиологичния механизъм на ритъмните и проводни нарушения и съвременния подход към лечението им.

(II.60, II.62, II.66, II.69, II.79, II.84, II.90, II.91, II.99, II.100, II.102, II.103, III.124, III. 125, III.127, III.128, III.133). **ОБЩО-18.**

- **СЪРДЕЧНА НЕДОСТАТЪЧНОСТ.** Публикации относно сърдечната недостатъчност при остър коронарен синдром, съвременни постановки относно етиопатогенезата, диагнозата, лечението на СН с класически и нови медикаменти, анализ нивата на NT-proBNP. (I.6., II.44, II.45, II.57, II.85, II.120)

ОБЩО – 6.

- **АРТЕРИАЛНА ХИПЕРТОНИЯ.** (II.31, II.37, II.38, II.39, II.47, II.50, II.52, II.53, II.54, II.55, II.56, II.76, II.77, II.80) – **ОБЩО-14.**

- **НОВИ МЕДИКАМЕНТИ.** Като главен изследовател на редица двойно слепи, рандимизирани интернационални клинични проучвания с принос за разработка на нови медикаменти (II.34, II.35, II.40, II.41, II.43, II.46, II.48, II.51, II.97, II.98) -

ОБЩО-10.

С НАУЧНИТЕ СИ РАЗРАБОТКИ ДОЦ. ЦЕКОВА ИМА ОРИГИНАЛЕН ПРИНОС ОТНОСНО ПРОГНОЗАТА НА БОЛНИТЕ С ОКС : За пръв път в България се прави съпоставка на болни с ОМИ без Q-зъбец и ОМИ с Q-зъбец при проспективно петгодишно проследяване; Оригинален характер имат следните разработки: създаден е модел, въз основа на който се установява, че определени клинични показатели имат тясна връзка с изхода; установява се, че по математичен път може да се прави оценка на степента на риска при болните с ОМИ без Q-зъбец; въз основа на създадения модел се установява, че съществува непосредствена зависимост между вида на ЕКГ промените в острия период и прогнозата на ОМИ без Q-зъбец. Тези резултати имат оригинален теоретичен и клинично приложим принос към медицинската наука

Показателят за фибринолитичната активност (PAI-1) в комбинация с маркерите на възпалителна активност (IL-6, HsCRP) се прилагат за първи път у нас за стратификация на риска при болни с NSTEMI-ОКС.

За първи път в България е доказана прогностичната стойност на показателите за по-висока възпалителна активност (HsCRP, интерлевкин 6) и на понижена

фибринолитична активност (PAI-1) при болните с NSTEMI-ОКС и са направени препоръки относно стратегията за лечение на NSTEMI-ОКС. Обособените четири вида прогностични групи, според установените предиктори за възникване на големи сърдечно съдови събития (смърт, нефатален ОМИ, рехоспитализация за НАП) при NSTEMI-ОКС, са също оригинален принос и имат теоретичен и клинично приложим принос към медицинската наука.

С ТЕОРЕТИЧЕН ПРИНОС за обучението на лекари са: литературните обзори за етиопатогенезата на ОКС без ST-сегмент елевация, за лечението на без ST-сегмент елевация ОКС и самостоятелната монография за клинично прогностична оценка на ОМИ без Q-зъбец и съавторството в обзора за остър коронарен синдром (II7, II18, I.23, II.95).

ОРИГИНАЛНИ ПРИНОСИ ИМАТ ПУБЛИКАЦИИТЕ ЗА генетичния нуклеотиден полиморфизъм на CYP2C8, CYP2J2 и G50-T при болни с миокарден инфаркт сред българската популация..

С ОРИГИНАЛЕН ПРИНОС СА ПУБЛИКАЦИИТЕ ОТНОСНО честотата на метаболитния синдром сред клинично здрави хора в Плевенския регион е проведено проспективно срезово проучване при 800 клинично здрави хора, както и изследванията върху: липидния профил, съотношението ApoB/ApoA1, като по-точен показател за оценка на риска от коронарни събития, изследван е HbA1c, при хора с метаболитен синдром.

КАТО ИЗСЛЕДОВАТЕЛ В SYSTEURO (Systolic Hypertension), участва в разработки за изолираната систолна хипертония при хора над 60 години, с приноси относно честотата и подхода за лечение на АХ при хора над 60 години.

КАТО ЧЛЕН HYVET (HYPERTENSION IN THE VERY ELDERLY TRIAL) STUDY GROUP И КАТО ГЛАВЕН ИЗСЛЕДОВАТЕЛ ПО ПРОУЧВАНЕТО В МУ-ПЛЕВЕН - съществен принос са публикациите за разпространението на АХ при възрастни хора над 80 години в България, както и за лечението, оценка на когнитивната функция, честотата на предсърдното мъждене при възрастни хора над 80 години с АХ, социална и демографска характеристика на възрастните с АХ в световен аспект. Основната част от тези публикации е в чуждестранния печат: Age and Aging; , The Lancet; British Medical Journal, New England J of Medicine, J Hypertension.

Резултатите от разработките на HYVET study group са с клиничен принос в световен аспект по отношение на лечението на АХ при възрастни над 80 години и водят до промяна в европейското ръководство за лечение на АХ през 2009 год.

Учебно-преподавателска дейност

Доц. Цекова участва активно в обучението на български и чуждестранни студенти по медицина към МУ – Плевен от 1979 година, както и в следдипломно обучение на специализиращи лекари по вътрешни болести и спешна медицина и кардиология. Участва в чуждоезиково обучение – лекционен курс на студенти медици /англо-езично обучение/ от 2005 год., а преди това водене на упражнения на студенти АЕО, от стартирането на АЕО в МУ-Плевен. За периода 2009 г.- ноември 2012 год. – учебна натовареност англоезично обучение /АЕО/ – 324,8 Екв. Часове. Лекционен курс на студенти по медицина трети и четвърти курс и участие в изпитни комисии /БЕО/ за периода 2009 год.-ноември 2012 год. – 840,5Екв. ч. Общо за периода АЕО+БЕО 1165,0 Екв. часове. Зачислени специализанти по кардиология 2008 и 2009 год. общо 9. Работа със специализанти по кардиология /2009 г.-ноември 2012 г./ - ръководство на специализанти, колоквиуми и изпити общо 4055,0 Екв. ч.

Активно участие в академичното развитие на сътрудниците в областта на кардиологията (3-ма зачислени докторанти, от които 1 защитил).

За периода 1993 - 1995 - координатор за Северна България в Програма за Непрекъсната медицинска квалификация, разработвана от Медикъл Сървис Корпорейшън Интернешънъл - САЩ, Мичигански университет - САЩ и ЦССХК “Св. Екатерина “- София.

Изнася лекции на Национален конгрес по кардиология с международно участие през 2008 год. в Пловдив, в „Албена” през 2010 год., модератор на научни сесии на Националния конгрес по кардиология с международно участие през 2012 год в София. През последните 5 години - лектор на научни форуми, организирани от ДКБ. Лектор на конференция „От науката до леглото на болния”, проведена в Хисар, 2-4.02.2012 год.

От 2007 година – член на държавна комисия за изпит по специалността кардиология, базирана в Национална кардиологична болница – София.

Диагностично-лечебна дейност

Доц. Цекова е комплексно изграден клиницист и кардиолог. Извършени от доц. Цекова високо- специализирани дейности и функционални изследвания за периода 2009 год.- ноември 2012 год.: Ехокардиография на сърце /ТТЕ и ТТЕ/ 1957; Добутамин стрес тест – 56; Стрес тест на бягаща пътека – 852; Холтер ЕКГ мониториране – 864./приложен списък от номенклатурата на специалността за последните 3 години, подписан от Изпълнителния директор на болницата/.

Усвоени от доц. Цекова и внедрени в клиничната практика, във Втора клиника по кардиология, нови диагностично-лечебни методи: трансезофагеална ехокардиография, добутамин стрес тест и обучени специализанти в клиниката на тези методики.

В заключение

Общата оценка на научно-изследователската, учебно-преподавателската и диагностично-лечебната дейност на доц. д-р Мария Цекова ми дават основание да отбележа, че тя е доказан клиницист, специалист кардиолог и учен с признание у нас и в чужбина. Комплексната дейност на Доц. Цекова напълно покрива изискванията на МУ-Плевен за хабилитирането ѝ за професор по научна специалност кардиология.

С пълна убеденост подкрепям кандидатурата на доц. Цекова за академичната длъжност професор по кардиология към факултет медицина.

01.02.2013

Подпис:

/Доц.д-р К. Рамшев, д.м./